

การสอนวาระคึกคักไทยในวิชาลัยครุ กรุงเทพมหานคร

005357

นางสาวสวางชิต บำรุงเมืองชัย

~~"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 5, Chulalongkorn University"~~

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

แผนกวิชานักยุทธศึกษา

มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

THE TEACHING OF THAI LITERATURE IN TEACHERS COLLEGES
IN BANGKOK METROPOLIS

"This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned within two weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building 3, Chulalongkorn University"

Miss Sawangjit Barameoichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

บุญ ธรรมชาติ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการคุรุวิทยานิพนธ์.....ดร.ฤทธิ์ พลกิจ.....ผู้อำนวยการ

.....ดร.สุรศักดิ์ ธรรมชาติ.....กรรมการ

.....ดร.นันท์ ธรรมชาติ.....กรรมการ

.....ดร.อุดม ธรรมชาติ.....กรรมการ

ศูนย์วิทยบรังษายก

อาจารย์บุญคุณการวิจัย บุญชัยศักดิราชาเรศ ดร.สิทธิ พนิจภู่คล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสอนวาระยกค์ไทยในวิทยาลัยครุ กรุงเทพมหานคร

ชื่อ

นางสาวสิริจิตร์ บารมีอวยรัช

แผนกวิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๖๗

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาชื่อ เท็จจริง เกี่ยวกับการสอนวาระยกค์ไทยระดับประกาศนียบัตร- วิชาการศึกษารั้นกัน ใน้านทัศนศิลป์ของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีค่าวาระยกค์ไทย ด้านหลักสูตร แนะนำการสอน วิธีสอน กิจกรรมการสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผล แบบเรียน รวมทั้งปัญหาและความต้องการของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน และการเรียนวิชานี้ ผลการวิจัยนี้จะ เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอน วาระยกค์ไทย ในระดับนี้ให้มีประสิทธิภาพคืบไปขึ้น

วิธีการวิจัย

วิจัยโดยแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้สอนวาระยกค์ไทย และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษารั้นกันของวิทยาลัยครุ ๖ แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ทั้งหมด และได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษา คิดเป็น รายละ ๘๘.๓๔ และนำคำตอบมาวิเคราะห์หาการอธิบาย ความลึก และส่วนเบี่ยงเบน มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

อาจารย์ส่วนใหญ่ชอบสอนวิชาวรรณคดีไทย เพราะสนับสนุน และรักวิชาธรรมชาติ ไทย อาจารย์มีการเตรียมการสอนอย่างคืบไปโดยคึกคักหลังสูตร และรวมเนื้อหา วิชา เพื่อเตรียมการสอนทั้งระบบสั้นและระบบยาว วิธีสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ อธิบายเนื้อเรื่องแล้วมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้ารายงานในการสอน อาจารย์เน้น ที่สุดค้านในนักศึกษา เห็นคุณค่าของวรรณคดี อาจารย์จัดกิจกรรมการสอนเพียงบาง ครั้ง เช่น แบ่งนักศึกษา เพื่อทำงานกลุ่ม งานท่านอง เล่น角色 ให้ฟังแบบบันทึกเสียงหรือ แนบเสียง รวมทั้งอภิปรายและอื่น ๆ วิทยาลัยค่าง ๆ มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนวรรณคดีไทย เช่น ชุมนุมคนตัวใหญ่ และชุมนุมภาษาไทย อาจารย์ใช้อุปกรณ์ การสอนโดยเนี่ยแล้วบางครั้ง อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น หนังสือและเอกสารอ้างอิง เครื่อง มันทึกเสียง เครื่องเล่นแนบเสียง รูปภาพ อาจารย์ส่วนใหญ่รักผลการเรียนโดยรวม คะแนนเก็บจากการทำงานของนักศึกษา คะแนนทดสอบ และคะแนนสอบໄล์ นอกจาก นั้นแล้ว อาจารย์เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป หนังสือแนบเรียนวรรณคดีไทย มี ภาพประกอบ และคำอธิบายศัพท์ที่น้อยไป และวรรณคดีบางเรื่องในแนบเรียนนั้นเก่า เกินไป จึงควรปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและแนบเรียนดังกล่าว ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ พิจารณาในการเรียนการสอนวรรณคดีไทยคือ ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม มีอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ และไม่สามารถวัดผลการเรียนการสอนได้ทุกค่านามวัตถุประสงค์ของ การเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวรรณคดีไทย นักจากนี้อาจารย์ยังคงต้องการมาก ในด้านแนวคิดปรับปรุงการสอน แหล่งหนังสือสำหรับค้นคว้าความรู้ด้านเนื้อหาวรรณคดี การจัดกิจกรรม วิธีทำ วิธีใช้ และแหล่งอุปกรณ์การสอน รวมทั้งค่องการให้ห้องสมุด ของวิทยาลัยมีหนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีมากขึ้น

นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาธรรมภาคไทย นักศึกษาร้อยละ ๗๓.๗๒ เป็นว่า
ธรรมภาคไทยนั้นน่าศึกษา และให้ประโยชน์หลายด้าน วิธีเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ
อ่านแล้วอธิบาย หรือจับใจความ นอกจากนี้ยังเห็นว่าหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนน้อย
และมีเนื้อหาต้องเรียนมาก ส่วนแบบเรียนมีภาพประกอบและมีคำอธิบายศัพท์อยู่เกินไป
อาจารย์ที่นักศึกษาชอบมากที่สุดคืออาจารย์พี่อาจารย์ชั้นและมีวิธีสอนคือ นักศึกษาให้ความ
เห็นว่า เพื่อจัดการเรียนการสอนธรรมภาคไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงด้าน
วิธีสอนมากที่สุด วิธีสอนที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด คือการที่อาจารย์นำเรื่องรา
ค้าง ๆ นอกเหนือบทเรียนมาประกอบ และให้นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็น
นอกจากนี้แล้ว นักศึกษายังคงการให้อาจารย์จัดกิจกรรมและใช้อุปกรณ์การสอนมาก
ขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการปรับปรุงด้านวิธีสอน หลักสูตร และแบบเรียนวิชาธรรมภาคไทย
๒. ผู้บริหารควรจัดอบรมมาลสำหรับการจัดกิจกรรมการสอนและอุปกรณ์
การสอนของวิทยาลัยให้เพียงพอ

*"This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned w/in ๑๔ weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building, Chulalongkorn University"*

Thesis Title The Teaching of Thai Literature in Teachers
Colleges in Bangkok Metropolis

Name Miss Sawangjit Barameoichai

Department of Secondary Education

Academic Year 1974

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study the teaching of Thai literature at the lower certification of education level. This study involves the teachers' and the students' attitudes towards Thai literatures, as well as curriculum, lesson planning, instructional methods, activities, audio-visual aids, evaluation, text books, the problems and the needs of the teachers and students. The findings of this study will be valuable for use in improving the teaching and learning of Thai literature in the teachers colleges.

Procedures

Questionnaires were sent to the teachers of Thai literature and to the students of the lower certification of education of six teachers' colleges in the Bangkok Metropolis. 100% of

the questionnaires from the teachers and 94.74% of the questionnaires from the students were returned. The obtained data were computed by percentages, means and standard deviations.

Conclusions

From the results of this study, it was indicated that most teachers loved to teach Thai literature because it was interesting. The teachers were able to prepare lessons very well. They planned both long-term and short-term lesson plans very carefully by studying the syllabus and organizing the subject matter. The instructional methods most teachers used were explanation and subsequent assignments for independent studies. The teachers also suggested that the students concentrate on the value of literature. The teachers sometimes arranged activities, such as directing the students in group work, reading poetically, listening to tapes or records, and having discussions, etc. Co-curricular activities were also provided in the form of clubs : the Thai music club and the Thai language club. Audio-visual aids were moderately used. The teachers sometimes used supplementary readings, academic manuals, phonographs, tape recorders and pictures as their teaching aids. The evaluation was mainly of the students' papers, tests and examinations. However, most teachers still thought that there was too much content in the curriculum to

teach, the pictures in the textbook were not enough, the vocabulary was not thoroughly explained and some literary pieces were too old for students to appreciate. Therefore, teachers desired both curriculum and text books to be improved. They also complained that the budget provided for activities and audio-visual aids was unsufficient. Furthermore, they were not able to evaluate all aspects of the students' abilities established in the curriculum. The teachers needed much help in improving their instructional methods, academic resources, subject matter, their teaching activities, techniques of constructing materials, knowing where to get and using audio-visual aids. They also needed to have more resources books for their college libraries.

Most students liked to study Thai literature. 73.33% of the students thought that it was interesting and useful. Reading, explaining and summarizing were the study methods most used by the students. However, the students also complained that the course content was too inclusive and there were not enough pictures and vocabulary explanations to help them understand the text books. The students liked to study with the teachers who had a good sense of humour and had good instructional methods. According to the results above, the students thought that in order that Thai literature be studied and taught more effectively, instructional methods should be developed and improved above all else. The methods of teaching that the students liked most were using some other interesting stories as part of the lessons, and allowing the students to have the opportunity to express their own ideas. The students also wanted their teachers to arrange more

activities and use more audio - visual aids than before.

Recommendation

1. There should be an improvement in instructional methods, curriculum and text books of Thai literature.
2. The budget should be provided for activities and audio - visual aids sufficiently.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมปีภาค

การวิจัยเรื่องนี้ส่าเร็จลงไก่คายดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจากศาสตราจารย์ ดร. จิรุษณ์ พุกภานุวน หัวหน้าแผนกวิชาแม่บินศึกษา ที่กรุณาห่วงใยและให้ความอนุเคราะห์เหล่ายกัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิงหา พินิจภูวคล อาจารย์บุญคุณการวิจัย ผู้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ ความคิด และตรวจสอบแก้ไขข้อมูลของทาง ๆ อย่างดีเยี่ยม นับแต่เริ่มนั่นจนกระทั่งงานวิจัยนี้ส่าเร็จสมบูรณ์ ศาสตราจารย์ ჟูzeปานีย์ นาครทรรพ ผู้กรุณาช่วยเหลือค่านักวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษา และแนะนำทางอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัยตลอดมา รองศาสตราจารย์ ประคอง ธรรมสุก ผู้กรุณาเป็นที่ปรึกษาและตรวจสอบแก้ไขค้านสิทธิเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกขอบคุณในความกรุณาจากอาจารย์ทุกท่านที่กล่าวแล้ว จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ Mrs. Marry Ellen Torney แห่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา ผู้กรุณาตรวจสอบแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยครุ อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครุทั้ง ๖ แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังมีผู้ช่วยเหลืออื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยมิอาจกล่าวนามไว้ ณ ที่นี่ในครบทุกท่านໄอี จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สร้างจิตคติ นำร่มอยธัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘
บทนำ	๙

บทที่

๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุหา	๑
ความสำคัญของการวิจัย	๒
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๙
ขอบเขตของการวิจัย	๙
การดำเนินการวิจัย	๑๕
ประโยชน์ของการวิจัย	๑๓
การทำกิจกรรมใน การวิจัย	๑๔
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
เอกสารและงานวิจัยในประเทศไทย	๑๕
เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ	๑๘
๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๖๖
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๙

หน้า	
บทที่	
๕ สูป อกิปราชย์ผล ขอเสนอแนะ	๑๓๑
สูปผลการวิจัย	๑๓๔
อกิปราชย์ผลการวิจัย	๑๓๕
ขอเสนอแนะ	๑๖๕
บรรณาธิการ	๑๗๙
ภาคผนวก	๑๘๙
ประวัติการพิมพา	๒๓๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

รายการที่	หน้า
๑. วิชาที่อาจารย์สอน	๔๔
๒. งานพิเศษที่อาจารย์ทองทำนอกเหนือจากการสอน	๔๕
๓. เทคุณที่อาจารย์สอนวิชาวรรณคดีไทย	๔๖
๔. เทคุณที่อาจารย์ไม่สอนวิชาวรรณคดีไทย	๔๗
๕. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาวรรณคดีไทย	๔๘
๖. การเตรียมโภรต์การสอนล่วงหน้าของวิทยาลัย	๖๐
๗. การปฏิบัติของอาจารย์เมื่อไตรัตนบุนนาคในสอนวิชาวรรณคดีไทย ..	๖๙
๘. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอนของอาจารย์	๖๙
๙. ถึงที่อาจารย์ทองการเน้นที่สุดในการสอนวิชาวรรณคดีไทย	๖๙
๑๐. วิธีสอนส่วนใหญ่ที่อาจารย์ใช้ในการสอนวิชาวรรณคดีไทยแต่ละครั้ง ..	๖๙
๑๑. น้ำหนักเฉลี่ยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาวรรณคดีไทย ..	๖๙
๑๒. กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนวิชา วรรณคดีไทย	๗๖
๑๓. ความเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประโยชน์ในการจัดกิจกรรมประกอบ การเรียนการสอนวิชาวรรณคดีไทย	๗๙
๑๔. มัญหาที่อาจารย์พบในการจัดกิจกรรมการสอนวิชาวรรณคดีไทย ..	๗๙
๑๕. น้ำหนักเฉลี่ยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาวรรณคดีไทย ..	๘๐
๑๖. ความเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชา วรรณคดีไทย	๘๑
๑๗. แหล่งที่มาของอุปกรณ์การสอน	๘๒
๑๘. มัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน	๘๓

ตารางที่

หน้า

๙๔.	ความมุ่งหมายของอาจารย์ในการวัดผลการสอนวิชาสาธารณศึกษาไทย ...	๓๔
๙๕.	ระบบเวลาที่อาจารย์กำหนดให้มีการทดสอบวิชาสาธารณศึกษาไทย ...	๓๕
๙๖.	แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้วัดผลวิชาสาธารณศึกษาไทย	๓๖
๙๗.	ข้อที่การวัดผลวิชาสาธารณศึกษาช่วยให้อาจารย์ทราบเกี่ยวกับนักศึกษา	๓๗
✓ ๙๘.	มีส่วนที่อาจารย์พบในการวัดผลการเรียนการสอนวิชาสาธารณศึกษาไทย ...	๓๘
๙๙.	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของแบบเรียนวิชาสาธารณศึกษาที่บรรยายประการนี้ยังคงไว้ต่อไป ...	๓๙
๑๐.	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาที่กำหนดในแบบเรียนวิชาสาธารณศึกษาที่บรรยายประการนี้ยังคงไว้ต่อไป ...	๔๐
๑๑.	น้ำหนักเฉลี่ยความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อเรื่องค้าง ๆ ในแบบเรียนวิชาสาธารณศึกษาไทย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ...	๔๑
๑๒.	ขอเสนอแนะของอาจารย์เพื่อปรับปรุงแบบเรียนวิชาสาธารณศึกษาไทย ประดับประการนี้ยังคงไว้ต่อไป ...	๔๒
๑๓.	น้ำหนักเฉลี่ยความต้องการซุ่งอาจารย์ ที่มีต่อค้าง ๆ ...	๔๓
๑๔.	น้ำหนักเฉลี่ยเกี่ยวกับสิ่งที่อาจารย์พึงพอใจในการให้ปรับปรุงเพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาสาธารณศึกษาไทย ประดับประการนี้ยังคงไว้ต่อไป ...	๔๔
๑๕.	ทัศนคติของนักศึกษาที่ต่อสาธารณะไทย ...	๔๕
๑๖.	สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาชอบเรียนวิชาสาธารณศึกษาไทย ...	๔๖
๑๗.	สาเหตุที่ทำให้นักศึกษามีขอบเขตเรียนวิชาสาธารณศึกษาไทย ...	๔๗
๑๘.	ทัศนคติของนักศึกษาที่ต่อสาธารณะไทย ...	๔๘

๗๖

ໜາ

๗๖

หน้า

บทนำ

การเรียนการสอนขั้นฝึกหัดครูนั้น มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการให้การศึกษา อบรมแก่บุตรเป็นครูในอนาคต ดังนั้นถ้านักศึกษาได้รับการสั่งสอนอบรมอย่างดี ก็จะเป็นครูที่มีสมรรถภาพ สามารถช่วยให้การเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ บรรลุผลลัพธ์ด้วย

วรรณคดีไทย เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ในฐานะที่ครู เป็นบุคลลสำคัญ ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การสอนวรรณคดีไทย แก่นักศึกษาฝึกหัดครู จึงควรค้องมี ประสิทธิภาพที่จะทำให้นักศึกษา เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย เข้าใจวรรณคดีไทยอย่าง ถูกต้อง สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งช่วยสร้างศัคนคดีที่ดีให้นักเรียน ได้อย่างดี ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ กำลังมีปัญหา เกี่ยวกับวรรณคดีไทยในหลายประการ ดังมีข้อ เชื่นวิจารณ์และประเมินคุณค่าของวรรณคดีไทยในค้านลบ เช่น กล่าวว่า เนื้อเรื่องมอมแม้อีสาระ เป็นวรรณกรรมน้ำเน่า รวมทั้งเสนอให้เป็นรากของชาติ ดังกล่าวถ้อย ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า ข้อเชื่อนี้อ่อนแอก็คิดถึงกล่าวบ่อมแพ้อิทธิพลส่วนรอด ไม่น้าวจิตใจ นักเรียนนักศึกษาได้ไม่มากก็น้อย ในฐานะที่ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังที่จะ เป็นครูวรรณคดีไทยด้วยบุญนี้และเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนระดับวิทยาลัยครู ดังนั้นจึงปรารถนาอย่างแรงเต็มที่จะวิจัยเรื่อง "การสอนวรรณคดีไทยในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร" เพื่อให้ทราบผลลัพธ์ของวิจัยข้างตัว ปัจจุบันนี้ศัคนคดีของอาจารย์และ นักศึกษาที่มีค่าวัฒนธรรมคดีไทย เป็นเช่นไร และการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในวิทยาลัยครู กำลังอยู่ในสภาพใด ทั้งนี้จะได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชานี้เพื่อเป็น แนวทางแก้ไขการศึกษาและครูอาจารย์ให้ดูชัดเจน แก้ไขข้อบกพร่องที่อาจมีและ ส่งเสริมให้การสอนวรรณคดีไทย มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น